

Presentatie van de President van de Republiek aan DNA inzake de ALCOA-kwestie.

Dinsdag 18 juli 2017

Mevrouw de Voorzitter,

Met de boodschap van de sluiting van de SURALCO gebracht door de heer Paolucci, President Latin America and the Caribbean van de ALCOA, aan mij gegeven in 2014, begon de kwestie ALCOA/SURALCO te lopen. Intussen is deze kwestie niet alleen een slepende, maar zij is ook één geworden waarvan de aanpak door de Regering op de nodige onduidelijkheden stuit in Uw geacht College.

Mevrouw de Voorzitter,

Binnen onze parlementaire democratie is het opgedragen aan de Regering, belast met de Uitvoerende Macht, om de nodige besluiten te nemen en oplossingen ter zake op een wijze te brengen waarbij 's lands belang nauwlettend in het oog wordt gehouden. Het volk en de electorale vertegenwoordiging van het volk, uitmakende De Nationale Assemblée, zijn de controleurs van de Regering en DNA kan uit haar Staatsrechtelijke bevoegdheden door middel van debat met de Regering, mede bijdragen aan de formulering van het 's lands belang in elke en vooral in bijzondere situaties. Juist ook, omdat dit 's lands belang niet altijd bij een ieder gelijkgericht is en voor een ieder eenduidig en nauwkeurig is. Visies, ideeën, opvattingen en meningen verschillen van elkaar, mogen van elkaar verschillen en zullen ook van elkaar verschillen. Daarom zal de beoordeling van situaties verschillen en ook het trekken hierbij van conclusies, alsmede het overgaan tot een hieruit voortvloeiende beleidsaanpak, dienovereenkomstig

verschillen. Vrije discussie en intensieve gedachtewisseling, zoals vandaag weer met Uw geacht College, zijn daarom noodzakelijk om het inzicht te scherpen en hierdoor tot de best mogelijke benaderingen c.q. oplossingen te komen voor het aanpakken van vraagstukken, Mevrouw de Voorzitter. Een bekend Chinees gezegde luidt: “Laat honderd bloemen bloeien, laat honderd scholen wedijveren.” En terecht. Belangrijk is wel hierbij dat wij een open mind hebben naar elkaar toe en blijven beseffen dat wij allen één doel dienen en dat is het samen scheppen van een beter Suriname. Niemand heeft de volledige wijsheid in pacht: de Regering niet, De Nationale Assemblee ook niet. Door dialoog kunnen wij samen wel voldoende wijsheid verwerven en samen komen tot een besluit in het belang van ons land, Mevrouw de Voorzitter.

Op dit punt gekomen, Mevrouw de Voorzitter, noopt het mij, eerst in vogelvlucht met U een duikje te nemen in de ontwikkelingsgeschiedenis van de ALCOA in ons land. De ALCOA begon officieel in 1916 met de winning en de export van bauxiet in Suriname, onder de naam Surinaamsche Bauxiet Maatschappij. In werkelijkheid was hij eerder begonnen! In die tijd, de tijd van de Eerste Wereld Oorlog, dus in de periode 1914 – 1918, was iedereen blij met de bauxietactiviteiten in ons land. De kolonie Suriname maakte in die jaren namelijk zeer slechte tijden door. Er kwam in de verwaarloosde situatie waarin de kolonie Suriname zich toen al jaren bevond, enige opleving door de komst van de Amerikanen: er kwam namelijk werkgelegenheid, mensen konden wat verdienen in de bauxietsector en ook in de infrastructuur bij de bouw van enkele wegen en overige voorzieningen door de Amerikanen. Voor grote groepen Surinamers werd de armoede hiermede opgeheven. Er kon wat verdiend worden.

ALCOA was voor niet te verwaarlozen aantallen Surinamers een redder in nood.

De keerzijde is dat ons bauxiet vanaf toen door de ALCOA werd weggedragen voor een appel en een ei. Bij het nog ontbreken van voldoende milieubewustzijn in die tijd, 100 jaar geleden, werd uiteraard onbewust en ongestraft, ook flinke schade toegebracht aan ons mooie landschap door deze mijnactiviteiten. Maar, ons volk was blij met de ALCOA. Het Nederlands koloniaal bewind was ook blij dat het de lasten van de kolonie Suriname kon leggen op de schouders van de ALCOA.

Ruim veertig jaar later, in 1958, werd de Brokopondo Overeenkomst gesloten tussen Suriname, als kolonie van het Koninkrijk der Nederlanden en de ALCOA. Suriname werd door de Brokopondo Overeenkomst voor maar liefst 75 jaar verbonden! Deze Brokopondo Overeenkomst ademde de geest van die tijd, want vanuit de inzichten van deze tijd, zou de duur van 75 jaar uit den boze zijn. Men bleef blij met ALCOA/SURALCO en met de grote werkgelegenheid, welke in die tijd, de zestiger en zeventiger jaren, uitgroeide tot de piek van om en bij 9.000 werknemers en hun gezinnen!

De aluinaarde-/aluminiumindustrie was in die decennia op zijn top in de wereld, dus ging het reuzegoed met de SURALCO en de bauxiet-industrie in ons land. In 1964 kwam er, zoals overeengekomen in de Brokopondo Overeenkomst, een grote hydro-elektrische dam te Afobakka, speciaal om stroom op te wekken voor het maken van aluminium. Maar de tol van de bouw van deze dam en het hierdoor ontstane Professor Doctor Ingenieur Van Blommensteinstuwmeer, is van astronomische proporties geweest, onvoorstelbaar: een stuwmeer van ongeveer 1.600 vierkante kilometer land, oftewel 160.000 ha land,

circa 1% van ons landoppervlak, dat voor altijd onder water verdween. Dit nu impliceert een onomkeerbaar verlies van zeer kostbaar cultuurgoed van de Marrons en veel verlies van voor het wereldklimaat noodzakelijke ecosystemen en biodiversiteit van het Amazone tropisch regenwoud. Dit regenwoud, ook wel genoemd “de longen van de wereld”, is zeer belangrijk voor het reguleren van het klimaat, niet alleen van Zuid-Amerika, maar van de hele wereld.

Maar het ergste voor Suriname was het onder water zetten van 27 dorpen met meer dan 5000 inwoners, die hun woongebieden, waar zij toen al meer dan twee honderd (200) jaar hadden gewoond (sommigen al vòòr 1762, het jaar van het Vredesverdrag met de Vrije Negers aan de Boven-Suriname en Saramacca), tegen wil en dank moesten ontvluchten en moesten transmigreren naar noordelijker of zuidelijker gelegen nieuwe dorpen. Deze dorpen werden door de toenmalige Regering voor hen gebouwd als schrale troost voor het onherstelbaar verlies van grote kostbaarheden van hun cultuur, van hun herinneringen en van hun verbondenheid met het onder water gezette gebied, dat nooit meer terug zal komen. Dat de offers dramatisch groot zijn geweest, kan niemand ontkennen. Een menselijk drama! En de gevolgen, de pijnen daarvan zijn vandaag de dag nog voelbaar. Maar de toenmalige Regering besloot uit haar overwegingen in het kader van het wel en wee van de natie, in 's lands belang, de bouw van deze dam wel goed te keuren en wel te doen uitvoeren. Overigens is het ook goed te vermelden, dat in een publicatie van de Wereldbank van november 2003, genaamd “Good dams, Bad dams”, de Affobakka Dam onder de bad dams wordt gerekend! Deze dam zette namelijk significant meer land onder water per MW opgewekte stroom dan elk ander waterkrachtwerk in de wereld. 160.000 ha biologisch waardevol tropisch regenwoud werd onder water gebracht voor slechts 30 MW in

de beginjaren van de Dam en na 1971 oplopend naar gemiddeld circa 110 MW opgewekte stroom.

Paramaribo kreeg stroom en ruimte voor het vestigen van bedrijven door deze stroom. De nieuwe dorpen daarentegen met de duizenden mensen die de enorme offers hebben gebracht, om juist de opwekking van deze energie mogelijk te maken, werden door de opeenvolgende regeringen vanaf 1964 overgeslagen. Pas in 1998 heeft de toen zittende regering met steun van de Chinezen ook aan zestien (16) van deze dorpen stroom gebracht.

De Regeringen toen, Mevrouw de Voorzitter, hebben hun besluiten genomen op hun manier en blijkbaar in overeenstemming met de tijdgeest waarin zij de dienst in het land uitmaakten, nu zo een 60 jaar geleden. Natuurlijk hebben zij allemaal het beste voor ogen gehad, voor Suriname en voor het Surinaamse volk.

De andere kant van de medaille was dat er geregelde stroomvoorziening aanwezig was als motor voor ontwikkeling op verschillende fronten in het land. Besluiten van de Regeringen waren voor sommigen een tragiek, maar voor anderen waren dezelfde besluiten perspectiefvol en vol kansen voor succes. Hoe het ook zij, Mevrouw de Voorzitter, besluiten moesten worden genomen, impasse of niet. Geen enkele zichzelf respecterende Regering kon en kan hier onderuit komen! “jorka soepoe” of niet, je moet voortgaan!

Mevrouw de Voorzitter,

Het ging verder goed totdat er weer vanuit de internationale markt tegenvallende ontwikkelingen op het prijzenfront van aluminium kwamen. De vraag naar aluminium bleef afnemen en SURALCO zag zich genoodzaakt te beginnen met het afvloeien van werknemers. Het afvloeien van werknemers door SURALCO ging door tot er uiteindelijk

een jaar of zo geleden zij – de SURALCO – nog slechts 400 werknemers in dienst had. Deze zijn recentelijk allemaal, met uitzondering van een werknemer die zich wendde tot de Rechter, afgekocht.

Door de afgenomen vraag naar aluminium halveerde de SURALCO de productie van haar aluminiumsmelter in 1987 met 30.000 ton per jaar en in 1999 stopte zij de andere helft van deze productie. SURALCO sloot daarmee dus in 1999 haar hele aluminiumsmelterij in ons land. De gloriejeden van de ALCOA/SURALCO in Suriname behoorden daardoor tot het verleden: geen productie meer van aluminium in ons land.

Markant om in dit verband te memoreren, Mevrouw de Voorzitter, is het een feit dat in 2004 de ALCOA de Afobakka waterkrachtwerken voor een symbolisch bedrag aanbood aan de toen zittende Regering. De Regering toen heeft dat bod van ALCOA afgeslagen: in elk geval de toen zittende regering is niet ingegaan op dat bod. De Dam bleef dus in handen van de ALCOA/SURALCO. Wat moeten wij nu hiervan zeggen? Een gelukkig of een ongelukkig besluit? Mevrouw de Voorzitter, ik laat het antwoord hierop aan U en Uw geacht College over! Belangrijk is dat die Regering het in staatsbelang kennelijk niet nodig vond om de dam zo goed als wel gratis over te nemen. Regeringen moeten – hoe het ook zij – besluiten nemen. Of deze besluiten nou ten goede of ten slechte uitvallen voor deze of gene; besluiten worden altijd genomen in naam van het belang van het land! Zie hier de tragiek versus de “doorbraak” van wat zich voltrekt bij “staatsbestuur”, bij het besturen, het regeren van een land, Mevrouw de Voorzitter.

Curieus is verder, Mevrouw de Voorzitter, waarom de Regering in 2008 niet inging op het aanbod van BHP/Billiton, die overwoog om Suriname

te verlaten, vanwege het niet hebben van verdere vooruitzichten voor verwerving van nieuwe bauxietconcessies.

Ik zal u in dit verband een korte historie voorhouden, Mevrouw de Voorzitter, over de in 2008 door BHP Billiton Maatschappij Suriname (Billiton) aangeboden en door haar reeds getekende Memorandum of Understanding (MOU) aan de toenmalige President van de Republiek Suriname voor het behoud van de bauxiet-aluinaarde-industrie in Suriname met de volgende strekking:

Een joint venture werd door Billiton voorgesteld tussen Alumsur (waarvan 100% van de aandelen in bezit zouden zijn van de Staat Suriname) en de Billiton.

De Billiton zou zorg dragen voor de volgende investeringen van in totaal USD 800 miljoen voor:

- het ontwikkelen van een bauxietmijn te Bakhuis;
- het aanleggen van een train loading station;
- het aanschaffen en installeren van een crusher;
- het aanleggen van een spoorlijn tussen Bakhuis en Apoera waarbij op jaarbasis 13.7 miljoen ton erts getransporteerd kon worden;
- het aanleggen van offloading station te Apoera;
- het aanleggen van een bargeloading haven te Apoera;
- het baggeren in de Corantijnrivier, inclusief de monding van de Nickerie-rivier;
- het aanleggen van nieuwe bauxiet offloading faciliteiten te Paramaribo.

In de bovengenoemde investeringen zou Alumsur voor 10% participeren zonder inbreng (free carried interest) waarbij Billiton

slechts 68 miljoen ton bauxiet wilde veiligstellen van de 760 miljoen ton beschikbare bauxiet in het Bakhuisgebied. Deze 68 miljoen ton bauxiet kwam overeen met het aandeel bauxiet van Billiton in de Paranam raffinaderij, voor een periode van 25 jaar. Dit was toen de resterende looptijd van de Brokopondo Overeenkomst.

Het resterend deel zou van Alumsur (100% bezit van de Staat Suriname) blijven als concessiehouder. Zoals reeds vermeld zou de totale investering van USD 800 miljoen voor de bovengenoemde investeringen gedragen worden door Billiton, waarbij na afronding van de investering, dus reeds in 2011, de infrastructuur gelijk overgedragen zou worden aan de Staat Suriname. Billiton vroeg ter compensatie van deze investering het gebruik (“rights of use”) van 3 miljoen ton erts van de beschikbare capaciteit van 13.7 miljoen ton erts op jaarbasis.

Suriname mocht nu en in de toekomst tegen commerciële voorwaarden het resterende erts verwerken en vervoeren.

De door Billiton reeds getekende MOU was gebaseerd op een volledig bankable feasibility study, die Billiton USD 90 miljoen had gekost. Als deze MOU toen door de Surinaamse Regering was getekend was de bauxiet-aluinaarde-industrie voor de komende 100 jaar veilig gesteld. Het mag duidelijk zijn dat reeds in 2008 ALCOA niet wilde participeren in investeringen in Suriname om de bauxietindustrie hier te behouden, omdat hun focus toen lag op het Maden project in Saoedi-Arabië. Sluiting van de bauxietindustrie in Suriname is het rechtstreeks gevolg van het niet tekenen van deze MOU voor Suriname in 2008.

“Vreemd?! Ongelooflijk, maar toch waar!” zullen velen zeggen.

Niemand weet, of misschien wel, wat die Regering toen bewogen heeft om deze besluiten te nemen. Maar besluiten moeten worden genomen en deze zijn ook, hoe het ook zij, tragisch of niet, doorbraak of geen

doorbraak, wel genomen. Voordelig voor de één, maar tegelijkertijd nadelig voor de ander; een tegenvaller voor de één, maar tegelijkertijd een meevaller voor de ander, besluiten moeten genomen worden. Zo is het in de hele geschiedenis geweest, onze geschiedenis inzake ALCOA/SURALCO maakt daarop geen uitzondering. Laten wij dit duidelijk vaststellen, Mevrouw de Voorzitter. Elk besluit heeft een keerzijde. Aan welke kant de balans uiteindelijk is uitgevallen, dat wordt door de geschiedenis bepaald.

Mevrouw de Voorzitter, nadat ik in kort bestek de ontwikkelingsgeschiedenis van ALCOA/SURALCO in Suriname doorlopen heb, met U en Uw geacht College, komen wij nu aan bij de actualiteit van deze maatschappij en de besluiten die noodzakelijk verband houden met haar/hun daden – dus de meest recente geschiedenis van de ALCOA/SURALCO.

In 2014 bereikte mij de boodschap van de ALCOA, te weten dat SURALCO haar deuren helemaal gaat sluiten in Suriname. Per 30 november 2015 werd de aluinaarde-raffinaderij formeel stopgezet en per 1 januari 2016 was de sluiting van SURALCO een feit. Gaat een geschiedenis van 100 jaar in een vloek en een zucht voorbij? Een geschiedenis waarbij vanaf 1916 de Nederlandse koloniale politiek betrokken was en waarbij vanaf 1948 zo goed als alle politieke partijen met 's lands bestuur belast, betrokken waren. Wij denken aan de tijd van de Staten van Suriname, de tijd van het Parlement en de tijd van De Nationale Assemblee. Wij noemen de NPS, het Eenheidsfront, de VHP, de PNP, de PNR/SPA, de PSV, de KTPI, de NDP, de PALU, de ABOP, de Pertjajah Luhur, Pendawa Lima, ga zo maar door Mevrouw de Voorzitter. Geen enkele door het volk gekozen politieke afvaardiging in

het hoogste College van Staat en met regeermacht belast kan zich vrijwaren van betrokkenheid bij enig besluit aangaande de operaties van de ALCOA/SURALCO en de BHP/Billiton in ons land. Zij hebben allemaal – een ieder op zijn manier – met hun inzichten en met hun besluiten van goedvinden of afkeuring verantwoordelijkheid op zich genomen voor alles wat de ALCOA hier gedaan heeft of nagelaten heeft te doen. Mevrouw de Voorzitter, het staat ontegenzeggelijk vast dat alle genoemde politieke partijen en bewegingen in coalitieverband of in de positie van oppositie, betrokken zijn geweest en dat niemand op enigerlei wijze de ander met de vinger kan wijzen, wat helaas ondanks deze geschiedenis nog te veel, dus geheel misplaatst, voorkomt.

Wat ik wil benadrukken, Mevrouw de Voorzitter, is dat wij het samen moeten doen – constructief, opbouwend-kritisch, kritisch-begeleidend gericht op één doel: ontwikkeling van ons land en waarachtig met elkaar zoeken naar een effectieve oplossing voor de buiten onze wil gerezen problemen, waarbij uiteindelijk iemand de besluiten zal moeten nemen. Welnu, die iemand is de Regering van ons land. Zo is het ook altijd gegaan – zeker bij de kwestie ALCOA – en zo zal het nu ook moeten gebeuren.

Mevrouw de Voorzitter,

Vanuit Uw geacht College, maar ook vanuit onze Assemblee in voorgaande zittingsperioden zijn veel emoties losgekomen, met name over de Brokopondo Overeenkomst en over het imago in het algemeen van multinationals die in principe over volkeren, ook over ons heersen. Zij maken over de hoofden van regeerders, van onze Regeringen exorbitante winsten met de natuurlijke rijkdommen – in deze van ons bauxiet – en laten ons daarna links liggen met het minimale, omdat zij

door de internationale marktbewegingen, als multinationals, geen winsten meer maken.

Cruciale delen van de samenleving vinden dat zowel ALCOA als Billiton onze werkers hebben uitgebuit, enorme hoeveelheden bauxiet die miljarden dollars waard zijn, hebben weggedragen en ons als ontwikkelingsland uiteindelijk met relatief heel weinig hebben achtergelaten. Het lijkt erop dat nu ALCOA/SURALCO ook hetzelfde gaat doen en ons ook met weinig wil achterlaten. Juist ook nog in een periode dat ons land het moeilijk heeft, lijkt het erop dat ALCOA/SURALCO, uitsluitend en alleen om haar eigen bedrijfsredenen, als het ware het hazenpad kiest, dat zij kiest voor andere winstgevende landen en gebieden.

Mevrouw de Voorzitter,

Vele aantijgingen en emoties, gegrond of niet gegrond, komen bij ons en ons volk naar boven. Velen zijn van oordeel dat de ALCOA zich niet aan de Brokopondo Overeenkomst houdt, nu zij de aluminium- en aluinaardeproductie heeft stopgezet; dat zij deze overeenkomst, met haar handelen, eenzijdig heeft geschonden en haar – de Brokopondo Overeenkomst – de facto heeft stopgezet. Begrijpelijk dat van bepaalde kanten beëindiging van de Brokopondo Overeenkomst wordt geëist en daarmee onmiddellijke teruggave aan ons volk van de Afobakka-waterkrachtwerken. Velen vinden verder dat de ALCOA enorme milieuschade heeft veroorzaakt in de afgelopen 100 jaar en daarvoor afdoende herstelbetalingen moet doen aan ons land; dat ALCOA de stroomopwekking vanuit Afobakka thans onrechtmatig verricht en dus vele miljoenen Amerikaanse dollars ons in rekening brengt voor geleverde stroom. Velen vinden dit, Mevrouw de Voorzitter.

Mevrouw de Voorzitter,

Laat mij voorop stellen dat de Regering in deze kwestie niet tegenover Uw geacht College staat, noch minder tegenover het volk van Suriname. De Regering is van U en van Uw geacht College en dus van het gehele volk van Suriname. De Regering deelt vele van uw emoties, uw opvattingen en oordelen. De Regering is met U. Ik mag U verzekeren, Mevrouw de Voorzitter, dat de Regering uw ongerustheid over de stappen van ALCOA deelt en ook de opstelling van deze kolossale multinational tegenover ons land in deze niet apprecieert. Wij delen uw mening en vooral uw emoties dat de wereld bij lange na nog niet rechtvaardig is en dat de rijke geïndustrialiseerde landen, gedragen door hun multinationals, heersen over landen, zeker over kleine landen zoals het onze. De onrechtvaardige wereld gaat nog steeds in veranderde vormen door.

Onze hele geschiedenis van meer dan 400 jaar is een geschiedenis van uitbuiting en overheersing. Wij kennen deze geschiedenis van onderschikking en achterstelling. Als bestuurders van deze ex-kolonie kennen wij dat misschien beter dan elk ander volk, Mevrouw de Voorzitter. Wij beseffen dat wij nog dagelijks ons land, onze economie, onze mind en ons volk aan het dekoloniseren zijn, dat wil zeggen aan het losweken zijn van afhankelijkheidsrelaties, van koloniaal denken en van koloniale invloeden en dito trauma's. Houdt u daarom des te meer steeds in gedachten, dat deze Regering van de Republiek Suriname in deze pal achter U en het gehele Surinaamse volk staat.

Mevrouw de Voorzitter,

Ik mag U verzekeren dat de Regering zeer uitvoerig deze kwestie aan een beschouwing heeft onderworpen zonder emotioneel en subjectief te zijn, maar wel nuchter en objectief, zakelijk en politiek-bestuurlijk en

vanuit een gepast engagement met de toekomst van ons land en volk. Nogmaals, Mevrouw de Voorzitter, wij hebben deze kwestie bestudeerd: zakelijk, gedegen en realistisch. Wij zijn per slot van rekening de Regering van deze Republiek en het is onze bestuurlijke plicht en verantwoordelijkheid om goed te wikken en te wegen alvorens wij een pad kiezen ter oplossing van zo een ingewikkeld vraagstuk. Wij hebben er rekening mee te houden dat wij een land en een volk besturen!

Wij hebben in 2014 dan ook eerst gesproken met stakeholders van het bauxiet-gebeuren en met Surinaamse en buitenlandse experts op dit vlak. Wij hebben de realiteiten waarvoor wij geplaagd zijn zonder enige vooringenomenheid, objectief en weloverwogen tot ons genomen, deze zaken geanalyseerd en vervolgens zijn wij gekomen tot een te volgen pad, tot een plan van aanpak.

Mevrouw de Voorzitter,

De Regering kon zich in 2014 na het gesprek met Paolucci over de algehele sluiting van de SURALCO op het standpunt stellen dat:

- a. of de ALCOA de Brokopondo Overeenkomst heeft geschonden door de sluiting van de aluminiumsmelter en de raffinaderij. De Regering vraagt dan aan ALCOA om de dam en het stuwmeer met alle Afobaka waterkrachtwerken terug te geven aan de Staat Suriname. Ook om de plant te sluiten en over te dragen aan de Staat Suriname met alle gebouwen en infrastructurele werken van SURALCO. ALCOA weg en hoe verder? Zijn wij ready? Hebben wij alles in place hiervoor? En dan de vraag, wat dan als ALCOA weigert en “nee” zegt, gaan wij dan naar de Arbitrage, want in de Brokopondo Overeenkomst staat slechts één wijze aangegeven waarop zij eindigt en dat is na 75 jaar, dus per januari 2033 en niet

eerder". Dit betekent dat zolang arbitrage loopt, en dat is een zaak van jaren, alles blijft zoals het is en blijft alles in handen van de ALCOA totdat een beslissing van de Arbitrage komt,

- b. of dat Suriname zich samen met ALCOA buigt over de drie door Paolucci opgegeven redenen voor ALCOA's besluit om te vertrekken uit Suriname, te weten:
1. Onvoldoende bauxiet beschikbaar in de huidige mijnen in Oost-Suriname
 2. Hoge kosten voor energie
 3. Terugvallende aluinaardeprijzen op de internationale markt en hierover onderhandelingen te openen met ALCOA.

Mevrouw de Voorzitter,

De Regering heeft besloten de eerste mogelijkheid, verwoord onder punt a, thans niet te volgen. Bij het onmiddellijk terugnemen van de dam en de Afobaka-waterkrachtwerken zou Suriname:

1. direct de achterstallige stroombetalingen aan SURALCO moeten voldoen ter hoogte van circa 50 miljoen USD.
2. Suriname zou verder ongeveer 1 miljoen USD aan maandelijks onderhoud voor de dam moeten betalen.
3. Suriname zou de pensioenen en medische verzekeringen van de 400 werknemers moeten overnemen.
4. Suriname zou met spoed minstens 4 mensen moeten laten opleiden tot specialisten om de dam te kunnen draaien.
5. Suriname zou minstens 300 miljoen USD moeten ontberen aan kosten benodigd voor de milieu-schoonmaak.

Bovendien, Mevrouw de Voorzitter,

De ALCOA/SURALCO zou het tegendeel kunnen beweren – wat de ALCOA overigens wel degelijk ook keihard heeft gesteld aan de ingestelde Presidentiële Onderhandelings Commissie – van wat Suriname stelt, namelijk dat ALCOA de Brokopondo Overeenkomst heeft geschonden. In dit geval is er sprake van een patstelling. De eerste opdracht aan deze Commissie was immers om met deze eis van teruggave van de Afobaka waterkrachtwerken de onderhandelingen in te gaan.

Nu er daadwerkelijk sprake is van een patstelling: wat kan Suriname in dit geval dan nog doen? Ik geloof niet dat een weldenkende Surinamer denkt aan nationalisatie van de SURALCO; helemaal niet. Nationaliseren is voor deze Regering geen optie. Ik ben ervan overtuigd, dat dát voor U en voor Uw College ook geen optie is. Wat kan dán, indien beide Partijen volharden in hun standpunten? Arbitrage? Maar arbitrage is, behalve dat zij heel duur is, een kwestie van jaren. En intussen blijft de bauxiet-industrie al die jaren in diepe slaap en dat ten koste van onze gemeenschap. Je kunt niets doen, ALCOA kan ook niets doen, dus alles gaat letterlijk plat liggen. Hier heeft geen enkele partij iets aan, behalve misschien dan het hebben bevredigd van gevoelens. Hoe begrijpelijk en terecht deze gevoelens ook zijn, deze gevoelens sec zullen ons helaas nergens naar toe kunnen leiden.

De Regering, Mevrouw de Voorzitter, heeft bewust gekozen voor de tweede mogelijkheid, verwoord onder punt b. Vrij vertaald komt deze keuze neer op onderhandelen met de ALCOA. Deze mogelijkheid, dit pad, biedt in elk geval nieuwe kansen om zaken weer vlot te trekken, door goed te onderhandelen. Onderhandelingen kunnen ons leiden

naar een toekomst met onze bauxiet-/aluinaarde-industrie, misschien zelfs naar een betere toekomst.

Welnu Mevrouw de Voorzitter, de Regering heeft voor punt b gekozen en heeft besloten een Presidentiële Onderhandelings Commissie, genaamd “Sturingscommissie onderhandeling Staat Suriname en ALCOA”, die rechtstreeks onder mij ressorteert, in het leven te roepen. Deze Commissie heeft als voornaamste taak onderhandelingen te starten met de ALCOA en vooralsnog dus niet de weg op te gaan van het spelen van “hard ball”. Naar onze mening is het beter om op dit niveau de gedachte te laten prevaleren dat er nog ruimte is om onze bauxiet-/aluinaarde-industrie te behouden, voort te zetten dan wel nieuw leven in te blazen, al of niet samen met de ALCOA en/of met anderen. Het een en ander zal moeten blijken uit deze onderhandelingen met de ALCOA. Deze Commissie werd door mij ingesteld op 03 juni 2014.

Ze heeft als taken:

- a. om met ALCOA overeenstemming te bereiken over de wijze waarop de ontwikkeling in deze sector voortgang zal vinden;
- b. om ter verkrijging van duidelijke inzichten de daartoe bestemde expertise te mogen contracteren of alle hiertoe behorende handelingen te mogen plegen, voor zover wettelijk toegestaan.

Uit deze gevoerde onderhandelingen is er een MOU komen uitrollen, welke op 08 oktober 2015 is getekend door Minister Dodson en op 10 december door de heer Roy C. Harvey, President Global Primary Products van de ALCOA.

Belangrijke zaken van deze overeenkomst zijn nogmaals:

1. Daar de bauxietreserves in Oost-Suriname thans zo goed als uitgeput zijn – de Nassau reserves groot ongeveer 20 miljoen ton zouden nog voor slechts twee jaar productie goed zijn – zijn zaken overeengekomen ter exploitatie van de meer dan 760 miljoen ton bauxietreserves in het Bakhuisgebied, die goed zijn voor de opbouw van een bauxiet-aluinaarde-industrie voor minstens 100 jaar.
2. ALCOA zal een bankable feasibility study verrichten inzake de exploitatie van Bakhuisbauxiet; deze zal 3 tot 4 jaar duren en circa USD 50 miljoen kosten; ALCOA zal deze kosten geheel en al betalen; zij zal daarna deze study in eigendom aan de Staat Suriname overdragen.
3. In een te vormen consortium voor exploitatie van Bakhuisbauxiet, inclusief raffinaderij, is ALCOA bereid, indien wij dat wensen, met toestemming van de Staat Suriname te participeren. De operaties te Bakhuis zouden, bij vlot verloop, na 4 à 5 jaar kunnen beginnen.
4. De Paranam-raffinaderij wordt ontmanteld en een nieuwe raffinaderij, geschikt voor raffinage van Bakhuis-bauxiet, wordt te Bakhuis gebouwd. Deze nieuwe en moderne raffinaderij met een initiële productiecapaciteit van 1,5 miljoen ton jaarlijkse aluinaardeproductie, kan worden uitgebreid tot 3 miljoen ton aluinaardeproductie per jaar.
5. De prijs van stroom die ALCOA levert aan Suriname op basis van de huidige PPA (Power Purchase Agreement) van 1999 wordt geamendeerd en wel in die zin dat de referentieprijis voor olie die gebruikt wordt in de stroomprijsformule, vastgesteld wordt op USD 40,- voor een barrel olie, te beginnen in 2017. Jaarlijks tot en met 2019 wordt een verhoging van USD 3,- per barrel olie

doorgevoerd. Tot en met 31 december 2019 zal de stroomrekening van Suriname maandelijks met USD 100.000,- extra belast worden – dus in vier jaar komt dat in totaal op 4,8 miljoen USD – voor afkoop van achterstallige betaling van niet-betaalde stroomrekeningen vanaf 2014 met een waarde van in totaal circa USD 50 miljoen.

6. De Brokopondo Overeenkomst wordt per 31 december 2019 vroegtijdig beëindigd, met gelijktijdige overdracht van de Afobaka waterkrachtwerken en al het overige aan de Staat Suriname. Wij kunnen dan hierna aanvangen met de ontwikkeling van de nieuwe bauxiet-aluinaarde-industrie te Bakhuis West-Suriname.
7. Herstel van de milieuschade (“rehabilitation and environmental clean-up”) als gevolg van de bauxietoperaties van tenminste USD 300 miljoen, zal geheel en al op kosten van de ALCOA/ SURALCO uitgevoerd worden en wel conform de milieuwetgeving van de Verenigde Staten van Amerika.

Mevrouw de Voorzitter,

Alle overeenkomsten die voortvloeien uit deze onderhandelingen, zullen eerst als amendementen van de Brokopondo Overeenkomst, inclusief de wijziging tot beëindiging van de Brokopondo Overeenkomst op 31 december 2019, aan Uw geacht College aangeboden worden ter goedkeuring.

Mevrouw de Voorzitter,

Wij blijven als Regering altijd open voor ideeën en voorstellen vanuit Uw geacht College. Wij spreken de hoop uit dat wij, als natie, uit de lange tijd van uit elkaar lopende meningen inzake deze ALCOA-kwestie, er nu samen uit kunnen en zullen komen. De Regering ervaart de

afgelopen periode van ongeveer twee jaar waarin wij met Uw geacht College intensief en ook diepgaand met elkaar zaken hebben bediscussieerd, als een gemeenschappelijke leerperiode. Wij spreken de hoop uit dat wij na onze discussies van vandaag samen tot de conclusie kunnen en zullen komen, dat wij er nu alles aan moeten doen om over te gaan tot zaken doen met de ALCOA en met andere geïnteresseerde maatschappijen.

Suriname wacht op ons!

Ik dank U.